

Er werd geen mosterd verkocht, zei ik; daarentegen verschillende levensbehoeften, voor zoover ze weinig of niet onderhevig waren aan bederf; ook huiselijke benodigdheden en allerlei gereedschap was er te krijgen. Kortom, 't was zoo ingericht, dat stadsmenschen zich van het noodige voor hun huisgezin konden voorzien, maar ook en vooral de buitenlui, die de Maandags in de stad kwamen op de nabij gelegen ossenmarkt en dergelijke plaatsen. Geen wonder dat het feest van „Het mosterdzaad“ op algemene deelneming roemen kon, en zelfs heel de straat met vlaggen was versierd.

Voor de nadere kennissen en vrienden richtte de winkelier, die Geurtsen heette, een groot feestmaal aan, waartoe een vriend zijn ruime, mooie zaal had afgestaan. Zulk een gelegenheid in een hotel of zoo te huren, kwam toen bij gewone burgers zelden op. Men leefde wel zoo eenvoudig als thans.

Aan het feestmaal werd natuurlijk menige heilzame uitbreiding, menige zegenwensche uitgesproken, menig goed woord gehoord. De tongen waren bezig in dubbel en ten dubbele, toen er eens een rustig oogenblik kwam, stond de gastheer op uit zijn versierden stoel en zei: „Lieve vrienden, nu zoo velen gesproken hebben, wil ook ik iets zeggen, al kan ik het misschien niet zoo goed doen als zij.

Ik ben nu bijna zoo oud als de winkel en als ik de jaren, waarvan ik kennis heb na ga, moet ik den Heere danken, die mij zoveel goeds heeft beschoren en mij nu nog met vrouw, kinderen en kleinkinderen hier doet aanzitten. Hij is het ook die deze zaak groot heeft gemaakt. De meesten van u weten dat zoo niet. Laat mij u dan vertellen, dat ruim een eeuw geleden de grond werd gelegd tot deze zaak, gelijk zij het. Hij die dit deed droef een heel kleinen handel, die zich echter niet Gods zegen uitbreidde. Onder zijn opvolger ging het nog beter; die kon dezen winkel openen en noemde dien „Het mosterdzaad“. Waarom behoef ik zeker niet te zeggen.

Zoo heeft de winkel nu driekwart eeuw mogen bestaan. Ik kan daarvan niet veel vertellen, dan dat hij, Gode zij dank, zich, alweer als het mosterdzaad, gestaag heeft uitgebreid en er zelfs nu twee pakhuizen bij den winkel behooren.

De kwaadste jaren zijn nu pas voorbij, toen in den Franschen tijd alles vernamde en de stad leegliep. Nu gaat het echter weer goed, en mogen we hopen op nog betere tijden.

En nu kom ik er toe van mijzelf te spreken. Ik ben grijs en heb van mijn dikke zeventig jaren er meer dan vijftig in den winkel doorgebracht. Zoolang zal ik het wel niet meer doen. Ik begrijp, dat velen van u begeerig zijn iets naders omtrent mijn lang leven te vernemen. Daarom zal ik, nu het te pas komt, er gaarne van spreken. Maar ik heb nog een andere reden.

Toen de domine verleden Zondag hier in de Amstelkerk preekte over den tekst: „Blijdt en zijt ontvangen“, zei hij, dat hij de waarheid daarvan zoo dikwijls in zijn leven ondervonden had. Datzelfde kan ik zeggen van een anderen tekst: „Dengenen die God liefhebben, moeten alle dingen medewerken ten goede“. Dat woord heb ik telkens bevonden waarheid te zijn, en het blijft mij dan ook heel mijn leven bij. Ik zou u daarvan veel voorbeelden uit mijn leven kunnen verhalen, doch dit laten tijd en gelegenheid niet toe. Dus wil ik mij bepalen tot één en wel datgene, waar in zekeren zin veel andere van afhangen.

Ik ben in geringen stand geboren, maar had godvreezende ouders, die mij reeds vroeg in de waarheid onderwezen. Mijn vader verdiende zijn brood als metselaar. Kort na de geboorte van zijn derde kind had mijn vader het ongeluk van een steiger te vallen, en zich zoo te bezwieren, dat hij het weldra bestierf. Ik, het oudste kind, telde toen acht jaar.

Mijn goede, vrome moeder bleef nu alleen achter met drie kinderen en had heel wat moeite en tobben om ons groot te brengen, nu vaders verdiensten ontbraken. Gelukkig hielpen eenige vrienden haar aan een kleinen winkel, waardoor wij ten minste in het noodigste voorzien konden.

Tot mijn veertiende jaar ging ik op de slagers- en vleeschschool. Elk jaar ging ik mee bij het kerkexamen 1), zooda dat heette. Voor wie het niet weet, wil ik even zeggen, dat dit eenvoudig een schoolexamen was, waartoe van elke school een aantal kinderen gekozen werden. Om de ruimte enz. kwamen ze bijeen in een kerk, meestal de oud-Luthersche op 't Spui. Daar kwamen dan de heeren van het Schooltoezicht, om naar de vorderingen der leerlingen te onderzoeken. Dat ik alle jaren mee mocht, was een bijzondere gunst, waar ik buitengewoon op gesteld was. Want het examen was vrij gemakkelijk en het slot recht prettig, daar elk kind een koek en een kwartje kreeg.

Op het laatste kerkexamen dat ik bijwoonde, was ook een heer, die aan mij en een paar andere jongens allerlei vragen deed, over wat wij geleerd hadden. Gelukkig kon ik hem vlot antwoorden. Toen nu de koeken en de kwartjes waren uitgedeeld, en ik mij naar huis wilde haasten, riep die heer een drietal van ons, en vroeg of wij nog even met hem mee wilden gaan. Natuurlijk zeiden wij ja. Hij ging met ons naar een groot koffiehuis in de Kalverstraat. Daar werden we naar een kamer geleid, heel benieuwd wat er nu toch wel volgen zou.

BRIEFWISSELING.

Verschiedene vragen hopen we zoodra mogelijk te beantwoorden. Nog eenig geduld.

1) Dit examen bestond te Amsterdam tot nog voor een vijftig jaar.

HOOGENBEEK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Serooskerke (W.) en Gorredijk, Dr. W. G. Harrenstein, te Noord-Scharwoude. — 's Gravenhage, A. Rolloos, te Lekkerveer. — Jutrijp-Hommerts, W. F. Geerde, te IJckenhuizen. — Amersfoort, J. Runia, te Westmaas.

BEDANKT: Beckbergen, B. Heeres, te De Lier. — Middelstum (Gr.), J. D. Heersink, te Nieuweroord.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Lage Zwaluwe, Joh. Langman, te Harlingen. — Benthuizen, J. Ronge, te Hoogblokland. — Vierlingsbeek, N. D. Kroese, te Melissant. — Ottoland en Giessen-Oudkerk c. a., H. van Dijken Gin, cand. te Utrecht. — Dinteloord (toez.), J. H. F. Kemme, te Oud-Beijerland.

AANGENOMEN: Heumen c. a., P. Pras, cand. te Blijham.

BEDANKT: Oostburg, B. Nieuwburg, te Zuid-Zijpe. — Nieuw-Vossemeer c. a., J. L. Brinkerink, cand. te Bovenkarspel. — Arnhem en Wijn- gaarden c. a., H. van Dijken Gin, cand. te Utrecht. — Waarder (bij Woerden) B. v. d. Wal, te Hoevelaken.

Advertentiën.

Het behaagde den Heere van ons te nemen, onze geliefden, onvergetelijken Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader HENDRIKUS ROSKAM Sr., in den gezegenden ouderdom van ruim 79 jaren.

Hij vond vrede in het bloed des Kruises en ging heen in de volle verzekerdheid des geloofs.

D. ROSKAM—BLOEMENDAL.

M. KOUDELS—ROSKAM.

W. KOUDELS.

A. V. D. WOERD—ROSKAM.

G. V. D. WOERD.

W. HEIJ—ROSKAM.

L. HEIJ Pzn.

H. TIJSSSELING—ROSKAM.

H. J. TIJSSSELING.

H. ROSKAM JR.

J. ROSKAM—VAN EL.

G. V. ESSEN—ROSKAM.

H. V. ESSEN BEN.

J. B. ROSKAM, en Verloofde.

E. ROSKAM, en Verloofde.

D. ROSKAM, en Verloofde.

E. J. ROSKAM.

G. ROSKAM—OVERHEEM.

en Kleinkinderen.

Barnveld, 3 Juni 1915.

L. G. WEISZ & Co.
Commissionairs in Effecten,
Westermarkt No. 21
AMSTERDAM.

**Gereformeerd Gymnasium
te KAMPEN.**

De toelatingsexamens voor den nieuwen cursus zullen D. V. worden afgenomen op
Dinsdag 13 Juli en Dinsdag 7 September.
Aangifte bij den Rector

Dr. J. J. ESSER.

Bij J. H. KOK te KAMPEN verscheen

thans de laatste aflevering van

DE HEIDELBERGSCHE

CATECHISMUS

IN 60 LEEERREDENEN VERKLAARD

door

J. BAVINCK.

Aan alle intekenaren is ook de gratis

stempelband toegezonden, terwijl ook

zij die het werk in gebonden deelen

bestelden, het tweede deel thans in hun

bezit kunnen hebben.

De prijs van het complete werk van

totale pm. 950 pagina's bedraagt thans

in twee deelen f 5. In twee prachtige

Stempelbanden f 5.90.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributien:

door Dr. A. Schweitzer f 40.50; van den heer

A. D. Zwart te Nieuw Beets f 2.50; door Dr.

H. A. Kiebits uit Grijskerke f 0.50, uit Nie-

hoven f 2.50, uit Niezijl f 2, uit Oldenhoven f 3,

uit Pieterzijl f 1, samen f 9.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit):

van de Gereformeerde Kerk te Bergum f 8.1244;

te Boornbergum f 3; te Drachten f 18.1844;

te Drachtstercompagnie f 5.2644; te Drogenham

f 10.75; te ditto B f 4.87; te Duurswoude f 5.20;

te Garijp f 17.7244; te Opeinde Nijega f 9.65;

te Oudega f 5.50; te Rottevalle f 5.03; te

Suameer f 2.68; te Surhuisterveen f 7.9244; te

Ureterp f 5.34.

Aan Schenkingen:

door Dr. W. Fokkens te Hollandscheveld f 2;

A. J. L. G. te Zuidzande f 1; door den heer

G. Schimmel te Amersfoort f 2.50.

Voor de Medische Faculteit:

(Contributien) door den heer J. M.

Havemaar te Berkel f 19.50.

van den heer A. D. Zwart te Nieuw Beets f 1;

door Dr. H. A. Kiebits uit Oldenhoven f 1, uit

Niezijl f 0.50, samen f 1.50; door den heer

A. Verduyn uit Alfen f 10, uit Zwammerdam

f 18.50, samen f 28.50.

Voor het TE'KORT:

Antopolis te De Krim, groot vriend van de

Theol. School f 2.50.

collecte Gereformeerde Kerk te Vlaardingen

f 54.05; uit Paesens f 10.

Voor het Studenten Studiefonds:

à deposito ontvangen H. W. v. M. Jr. f 2.50.

H. W. v. MARIE Jr., Penningmeester.

Amsterdam, Keizersgracht 162.

Bij J. H. KOK te KAMPEN verscheen

heden de

3e geheel

herziene

druk van

HET HUWELIJK

Geneeskundige werken voor

Gehuwden en Verloofden

EEN BOEK VOOR HET

CHRISTELIJK GEZIN

Bewerkt naar den 10den druk van

Dr. G. BOREK's EHE-TRAFTEN

door **A. DUPONT,**

Geneesheer-Directeur te Ermelo

Prijs f 1.90. In Stempelp. f 2.40

Dit uitnemende werk werd door

de gansche Christ. pers ten dringendste

aanbevolen.

Vraag uitvoerig prospectus.

DE BETEKENIS VAN ISRAËLS VAL.
Comment. op Rom. IX-XI, door Da. G. DOERES
Omstreeks Juni a.s. verschijnt dit belangrijke
werk. De omvang wordt ruim 20 vel, roy. form.
E. J. BOSCH Jbn., Nijverdal.

Bij J. H. KOK te KAMPEN verscheen

heden de 1e aflev. van de

GOEDKOOPE UITGAVE VAN

DE HEMEL GEOPEND

38 Predicatie over de

Openbaring van Johannes

door

Dr. J. C. DE MOOR

Compleet in 12 Aflev. à 30 cent

Allen die intekenen vóór de

laatste aflevering verschenen is, ont-

vangen GRATIS een keurigen stem-

pelband.

De eerste uitgave van dit uit-

nemende werk is door de gansche

Christel. pers met groote ingenome-

heid begroet.

Vraag de 1e aflevering ter inzage.

ABSHAUBBIN's of

Anti-Rheumatische Watten.

Deze watten zijn het zekerst werkend middel

tegen alle pijnen of ongemakken door gevatte

koude ontstaan, bijzonder voor de zoozeer

gevreemde plaag, Rheumatiek, Kiespijn,

Schouderpijn, Spierpijn in nek, armen of

benen enz. enz. Bij het heerschende weer kan

men spoedig van die boze pijnen verlost zijn

door het gebruik mijner sinds 50 jaren beroemde

watten. Ze zijn uitstekend, goedkoop en on-

schadelijk voor het gebruik tegen andere kwalen.

Prijs 30 cents per pakje.

Verkrijgbaar bij den hoofddepothouder A.

BRETTVELT Az., Delft en verder bij:

W. A. Schade & Zonen, Amsterdam, Nieuwendijk

Christiaan Annegari, Amsterdam, Paleisstr. 1

Singel.

Gez. Mann, de Huisvrouw, Amsterdam,

Heiligenweg.

Jacobson & Manus, Amsterdam, Jodenbreestraat.

Mej. N. Moransard, Haarlem, de Vijft.

H. Meijer, Haarlem, de Katoenbaal.

A. Vlaanderen, Hilversum.

G. de Baranson, Nieuwediep.

Iscrief & Zonen, Den Haag, Veenestraat.

M. R. C. Lippitz, Hoorn.

Z. C. Theissling, Alkmaar.

Wed. F. Wierper, Weesp.

G. Appelman, Westwoud.

H. J. Appelman, Hem.

J. Luijendijk, Maasland.

Gebr. Lezer, Assen.

E. Lakke, Meppel.

L. van der Vaart, 's-Bosch.

J. C. van Aken-Kroonen, Breda.

Beuzemaker & Co., Leiden, Vischmarkt.

Gez. Wassink, Arnhem.

Gez. Weghuis, Zwolle.

G. J. Rijdsdijk, Riederkerk.

P. Bonthoud, Steenwijk.

P. Grashuis, Zaandam.

Wederkoopers gevraagd.

Heden verscheen bij J. H. KOK te

Kampen,

SCHULDVERGIFFENIS OP

SCHULDBELIJDENIS

(Voorbereiding H. Avondmaal)

Leerde over 1 Joh. 1: 9

door

Dr. G. WIELENGA

zijnde het zesde nummer van den

vijsden jaargang van

MENIGERLEI GENADE

WEKELIJSKE LEERREDENEN

Prijs per jaargang van 52 nummers.

franco thuis f 4.50.

WED. JOHs. ALBERTS,

Tabak- en Sigarenmagazijn

„BILDERDIJK“,

Bilderdijkstraat 5, - Amsterdam.

Ruime sortering van goede merken in elken prijs.

ZONDAGS GESLOTEN.

R. HUSEN

Geschiedenis des Vaderlands

2 deelen, (Prijs oorspronkelijk f 5.50).

Deze laatste exemplaren van dit goede werk stellen wij verkrijg-

baar ad f 1.— ingenaaid, f 1.90 gebonden.

Na ontvangst van postwissel volgt franco toezending.

AMSTERDAM. DRUKKERIJ DE STANDAARD.

GRONINGSCH HYPOTHEEK BANK

VOOR NEDERLAND.

BIJKANTOOR: ZWOLLE, BLOEMENDALSTRAAT 18.

DIRECTIE: **Mr. B. BROWER.**

Mr. H. VAN DER VEGTE.

F. J. BOLT.

5 % PANDBRIEVEN.

5 1/2 % HYPOTHEEKRENT.

- VRIJE UNIVERSITEIT. - WETENSCHAPPELIJKE SAMENKOMST

op

Woensdag 7 Juli des namiddags te 1 1/2 uur

in het

Gebouw „De Harmonie“ te Groningen.

AGENDA:

Over het Onbewuste.

In te leiden door **Prof. Dr. H. BAVINCK.**

Aan deze samenkomst kunnen deelnemen allen die hunne opleiding ontvangen of ontvangen hebben aan een inrichting voor Hooger Onderwijs en zich kunnen vereenigen met de begun- selen der Vereeniging.

Bewijzen van deelneming met begeleidende circulaire worden op aanvraag vóór 25 Juni door het Bureau toegezonden.

Leden of begunstigers der Vereeniging voor Hooger Onderwijs kunnen — voorzover de plaatsruimte dit toelaat — deze samenkomst bijwonen.

De referaten — tevens bewijs van toegang — worden na ontvangst van f 0.50, vóór bovengenoemden datum, toegezonden door het Bureau.

Na 25 Juni worden geen bewijzen van deelneming of toegang meer afgegeven.

Namen Directeuren der Vrije Universiteit

J. H. DE WAAL MALEFIJT, Voorzitter.

T. H. VAN EEGHEN, Secretaris.

VEREENIGING TER BEVORDERING VAN CHRISTELIJKE LECTUUR

Als eerste boek voor JAARGANG 1915 is verschenen en werd aan de leden verzonden

DE DOCHTER VAN JERUZALEM